

PROGRAMMABOEKJE

van de

MUSICAL EASTER

georganiseerd vanuit de
Protestantse Gemeente te Oosternijkerk i.o.
door en voor het hele dorp

Zondag 26 juni, aanvang: 19.30 uur

Zondag 3 juli, aanvang: 15.30 uur

Voorwoord

In de zomer van 2004 ontstond in de Protestantse Gemeente te Oosternijkerk het idee om een musical te organiseren. Met zoveel zang-, acteer-, naai-, bouw- en ander talent in ons dorp zou dat toch moeten lukken. Annie Bremer werd bereid gevonden de regie op zich te nemen en daarna ging het balletje rollen.

We zijn er trots op dat het ook daadwerkelijk is gelukt een musical te organiseren en we vandaag voor u en voor jullie de musical Ester kunnen opvoeren!

Meer dan 60 mensen uit het hele dorp en zelfs daarbuiten hebben de afgelopen maanden hard gewerkt om van de musical een succes te maken. Bovendien gaven vele Nijsjerksters een financiële bijdrage. Geweldig! En zo werd de musical een project dat weliswaar vanuit de kerkelijke gemeente werd georganiseerd, maar door en voor het hele dorp.

De musical Ester is gebaseerd op het bijbelboek Ester. Ester is een klein, maar uiterst meeslepend en in sommige opzichten humoristisch bijbelboek. Het vertelt over de tijd dat het joodse volk in ballingschap was in Perzië, verdreven uit haar eigen land. Een zekere Ahasveros was in die tijd koning van Perzië.

Ester is het enige Bijbelboek waarin de naam van God niet voorkomt. Mede daarom is haar plaats in de Bijbel lang omstrede geweest. Maar toen aan het einde van de eerste eeuw de canon (grenzen van de Bijbel) werd vastgesteld, was de lezing van dit boekje op het Joodse Poerimfeest (lotenfeest) al zo ingeburgerd en geliefd, dat het onmogelijk uit de rij van Israëls heilige boeken kon worden geweerd. Bovendien betekent het niet voorkomen van de naam van God niet dat het verhaal helemaal niet over God zou gaan. God werkt ook in en door mensen. 'God in mensen...', horen we de jood Mordekai overpeinzen in de musical.

In het boek Ester wordt verteld, hoe het joodse volk vernietigd dreigt te worden en hoe het zich van zijn onderdrukkers bevrijdt. De vijandschap jegens het volk Israël was ook toen groot. Haman is de verpersoonlijking van de haat tegen de joden.

Een belangrijk motief in het boek is de omkering van het lot. Rouw slaat om in feestvreugde. Het volk dat eerst met de dood wordt bedreigd, kan later de overwinning op de tegenstander behalen. Waar eerst de toekomst dood scheen te lopen ('toekomst heeft geen zin'), gaat die later toch weer open voor het joodse volk. Haman, die eerst een hoge positie aan het hof heeft en wil dat de jood Mordekai voor hem buigt, moet later aan Mordekai eer bewijzen. Hij wordt zelf de gehangene, terwijl Mordekai een belangrijke functie krijgt aan het hof. Ester, een joods meisje dat koningin wordt, speelt een cruciale rol in de omkering van het lot (poer).

Het verhaal van Ester leent zich goed voor een musical. Het kent veel aantrekkelijke momenten, zoals feesten en intriges. Bovendien heeft het een actueel thema in zich.

Buiten de muren van het paleis van koning Ahasveros zwerft een ontheemd volk. Mensen die anders zijn en daarom niet worden geaccepteerd. Dit 'anders' zijn doet de onverdraagzaamheid en angst voor de eigen positie onder de bevolking groeien.

Haman, inspelend op de onderhuidse angst van mensen om hun positie of welstand te verliezen, weet met platte algemeenheden mensen achter zich te krijgen. Het klinkt allemaal zo redelijk, wat hij zegt. En voor je het weet sta je hem na te praten, 'buig je voor zijn vlotte babbel'. 'Fascisme is een parasiet. Het heeft aan één kans meer dan genoeg om jou te infiltreren'.

Haman is niet uniek. Steeds weer staan er Hamannen op. Haman zit in mensen. De jodenvervolging en jodenhaat in het boek Ester roept als vanzelf associaties op met de jodenhaat en de vervolging van het joodse volk in de tweede wereldoorlog. De link naar die tijd wordt in de musical dan ook getrokken. Begrippen als Auschwitz, sterren op jassen en de gaskamers zijn in de musical verweven. Ook de lijn naar het heden wordt getrokken. Want is de Haman-mentaliteit 60 jaar na de tweede Wereldoorlog wél voorbij? 'Wat doe jij?', wordt ons gevraagd. Leef jij aan leed voorbij? Hoe ga jij om met mensen die 'anders' zijn? Laat je discriminatie en vreemdelingenhaat bestaan of verzet jij je ertegen? 'Geschiedenis? We leren nooit!'. Zo lijkt het vaak.

Maar gelukkig staat Mordekai daar tegenover. Iemand die niet knielt en buigt, maar zoekt naar recht en redding. Mordekai en Ester ontmaskeren Haman en stellen zo paal en perk aan het gluisperige gif dat racisme heet. 'Zonlicht breekt toch door en toekomst heeft toch zin'.

Zo is God in dit verhaal verborgen aan het werk. Dat is ook wat de naam Ester betekent: ik ben verborgen.

De musical roept ons allen op tot waakzaamheid en tot verzet tegen onrecht.

Namens alle mensen die op wat voor wijze dan ook aan deze musical meewerken: bedankt voor uw komst en hele fijne uren toegewenst!